

Küresel finansal piyasalarda risk iştahındaki kırılgan seyir sürüyor

Makroekonomik gündemin görece sakin olduğu dün yüksek seviyedeki tahvil faizleri küresel finansal piyasalarda risk iştahında zayıf seyrin sürmesine neden oldu. İngiltere Merkez Bankası (BoE) Başkanı Adrew Bailey geçici tahvil alımlarının bu hafta sona ereceğini teyit etti ve gelecek hafta emeklilik fonlarının sadece, BoE'nin açıkladığı kısa vadeli repo programıyla finansmana erişebileceğini belirtti. Dün alınan kararla BoE geçici varlık alım programını enflasyona endeksli tahvilleri de dahil ederek 5 milyar sterlinden 10 milyar sterlin seviyesine çıkardı. Bununla birlikte, İngiltere'de Ağustos ayında istihdamda azalış beklentilerin altında kalırken, işsizlik oranı hafif geriledi. ABD Başkanı Joe Biden ekonominin resesyona girmesini beklemediğini, resesyon olursa da bunun çok hafif olacağını söyledi. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi ve Cleveland Fed Başkanı Loretta Mester enflasyonu dizginlemek için para politikasının daha da sıkılaşması gerektiği görüşünü dile getirirken finansal kırılganlıkları izlediklerini hatırlattı. Piyasalarda stresin düşük olduğunu ve sıkılaşmaya bağlı risklerin sınırlı olduğunu öne sürdü. Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başekonomisti Phillip Lane enflasyonun %2 hedefine döneceğine emin olduğunu söyledi. Uluslararası Para Fonu (IMF) küresel ekonomiye dair beklentilerini aşağı çekerken, ekonomik aktivitenin genele yayılmış ve beklenenden hızlı yavaşladığını, enflasyonun uzun zamanların en yüksek seviyesine çıktığını vurguladı. IMF Finansal İstikrar Raporu'nda ard arda gelen bir dizi şok nedeniyle risklerin ve finansal piyasalarda oynaklığın arttığı uyarısını yaptı. Bu ortamda ABD 10 yıllık tahvil faizi 5 baz puan yükselerek %3,94'e çıktı. Öte yandan, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 2 baz puan gerileyerek %2,31'e, İngiltere 10 yıllık tahvil faizi 3 baz puan düşüşle %4,44'e indi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %2,3, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,8 geriledi. Dolar hem gelişmiş diğer ekonomilerin hem

Günlük Değişimler

Dolar/TL	BİST 100
18.59 ▲ 0.1%	3,572 ▼ -0.3%
TR 2Y	TR 10Y
15.59 ▲ 22 bp	12.67 ▲ 34 bp
DXY	MSCI Dünya
113.2 ▲ 0.1%	2,376 ▼ -0.8%
Altın (ons, \$)	ABD 10Y
1,665 ▼ -0.2%	3.94 ▲ 5 bp
Brent (varil, \$)	Karbon (ton, €)
94.3 ▼ -2.0%	66.3 ▼ -0.6%

Not: Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0.1%
Dolar/Rus Rublesi	2.7%
Dolar/Brezilya Reali	2.1%
Dolar/Meksika Pesosu	0.6%
Dolar/Güney Afrika Randı	0.5%
Dolar/Japon Yeni	0.1%
Dolar Endeksi	0.1%
Euro/Dolar	0.0%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0.8%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-1.0%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-0.4%
MSCI GOÜ Avrupa	-0.3%
MSCI Avrupa	-0.5%
MSCI Latin Amerika	-0.7%
MSCI Kuzey Amerika	-0.8%
MSCI Dünya	-0.8%
MSCI Asya Pasifik	-2.2%
MSCI GOÜ	-2.3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Ağustos		%2,0
Türkiye	Sanayi Üretimi (yıllık değişim)	Ağustos	%2,7	%2,4
Euro Bölgesi	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Ağustos	-%0,1	-%2,3
ABD	ÜFE (aylık değişim)	Eylül	%0,2	-%0,1

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

de gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri karşısında güç kazanmaya devam etti. Altının ons fiyatı %0,2, Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %2,0 geriledi.

Türk finansal varlıklarda küresel eğilimlerle uyumlu bir seyir gözlemlendi. Ağustos'ta cari denge açık verirken, altın ve enerji hariç çekirdek dengedeki iyileşme hız kazandı. Hazine ise bir tahvil ve bir de kira sertifikası ile bu haftaki iç borçlanmalarını tamamladı. Küresel risk iştahındaki zayıf seyirle Borsa İstanbul 100 ve 30 gösterge endekslerinin her ikisi de %0,3 geriledi. TL dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,1 değer kaybetti. Tahvil faizleri yükselse de ülke risk priminde hafif düşüş yaşandı.

Yeni güne küresel piyasalar dünden kalan eğilimlerle kırılgan bir başlangıç yaptı. Resesyon kaygıları ve jeopolitik belirsizlikler riskli varlıkların zayıf bir seyir izlemesine neden olurken, Güney Kore Merkez Bankası beklentiler dahilinde para politikası faizini %2,50'den %3,00'a çıkardı. Günün ilerleyen saatlerinde jeopolitik gelişmelere dair haberlerin yanında İngiltere ve Euro Bölgesi'nde Ağustos ayı sanayi üretimi ile ABD'de Eylül ayı üretici enflasyonu takip edilecek. Yurtiçinde TÜİK Ağustos ayı sanayi üretimi, perakende satış ve ciro verilerini yayınlayacakken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere dair haberlerin önemli olabileceği düşünülüyor.

IMF Küresel Ekonomik Görünüm (WEO) Ekim raporunu yayınladı. Raporda IMF, küresel büyüme tahminlerini aşağı, enflasyonu yukarı yönde revize etmeye devam etti. Dünya ekonomisinin genele yayılmış ve beklentilerin ötesinde zayıfladığını hatırlatan IMF satın alma gücündeki erime, birçok ekonomide finansal koşullardaki sıkılaşma, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve salgının görünümdeki zayıflamada etkili olduğunu yineledi. Risklerin yüksek ve aşağı yönlü olduğunu vurgulayan IMF parasal sıkılaşma, Avrupa'daki enerji krizi, Çin gayrimenkul sektörüne dair belirsizlikler ve jeopolitik belirsizlikleri aşağı yönlü risk unsurları olarak sıraladı. 2022 dünya büyüme oranı tahminini %3,2 olarak koruyan IMF üç ay önceye göre 2023 büyüme beklentisini 0,2 yüzde puan daha aşağı çekerek % 2,7 ile 2001 ve salgın dönemi dışındaki en düşük seviyeye revize etti. Gelişmiş ekonomilerin 2023 enflasyon öngörüsünü 1,1 yüzde puan, gelişmekte olan ekonomilerin enflasyon tahminini 0,8 yüzde puan artırdı. IMF Türkiye'nin 2022 büyüme öngörüsünü yükseltirken, 2023 büyüme tahminini düşürdü. 2022 için daha önce %4,5 olan büyüme tahminini %5,0'a çıkarırken, 2023 öngörüsünü %3,5'ten %3,0'a indirdi. 2022 sonu enflasyon tahminini %73,5 olarak duyuran IMF 2023'te enflasyonun %36,9'a düşeceğini öngördü. Cari işlemler dengesinde ise 2022'de 48,3 milyar dolar açık öngörürken, 2023'te cari açığın 36,5 milyar dolara ineceğini tahmin etti.

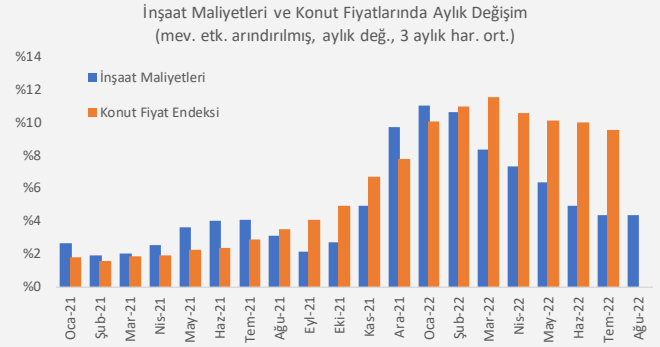
Hazine TL cinsi 7 yıl vadeli değişken faizli tahvil ve 5 yıl vadeli kira sertifikası ihraç etti. Değişken faizli tahvilde rekabetçi olmayan teklifler dahil toplamda 4,8 milyar TL borçlanırken, ihalede ortalama yıllık bileşik faiz %20,79 oldu. 6 ayda bir dönemsel olarak %5,23 kira ödemesine sahip kira sertifikasında ise toplam borçlanma yaklaşık 11,5 milyar TL oldu.

Ağustos'ta cari dengede açık oluşurken, altın ve enerji hariç çekirdek dengedeki iyileşme hız kazandı. 2021 Ağustos'ta 1,1 milyar dolar fazla veren toplam cari işlemler dengesi 2022'nin aynı ayında 3,1 milyar dolar açık verdi. Aynı dönemde altın hariç cari denge 1,3 milyar dolar fazladan 869 milyon dolar açığa dönerken, enerji hariç cari fazla geçen yıla göre 709 milyon dolar azalarak 4,0 milyar dolara indi. Böylece 2021 Ağustos'ta 5,0 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 2022 Ağustos'ta 6,3 milyar dolara yükseldi. Bu gelişmelerle 12 aylık toplam cari açık Temmuz ayındaki 36,7 milyar dolardan 40,9 milyar dolara genişledi. Altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla ise 39,9 milyar dolardan 41,2 milyar dolara çıktı. Hizmet gelirlerinde yavaşlama sürerken, dış ticaret açığındaki hızlı genişleme cari açığındaki artışın nedeni olmayı sürdürdü. Ağustos'ta cari açığın finansmanında borçlanma ve net-hata noksan kalemlerine ek olarak sermaye girişleri rol oynarken, rezervler arttı. Ağustos ayında resmi rezervler 10,8 milyar dolar artarken, net hata-noksan kaleminden yaklaşık 4,0 milyar dolar giriş meydana geldi.

TÜİK Ağustos ayına ilişkin dış ticaret endeks verilerini açıkladı. İhracat birim değer endeksi Ağustos ayında yıllık %5,9 artarken, ihracat miktar endeksi Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %6,8 yükseldi. İthalat birim değer endeksi ise Ağustos ayında yıllık bazda %26,0 artarken, ithalat miktar endeksi Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %11,5 arttı. İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine bölünmesiyle hesaplanan ve geçen yıl Ağustos ayında 86,8 olarak elde edilmiş olan dış ticaret haddi ise 13,8 puan azalarak 73,0 seviyesine indi. Bu veri dış ticaret haddinde son 7 ayın en düşük seviyesine işaret ediyor.

Şirket ve Sektör Haberleri

İnşaat maliyetleri Ağustos ayında yıllık %117 artarken, malzeme maliyetlerinde artış %129,6, işçilik maliyetlerinde artış ise %83,8 olarak gerçekleşti. Malzeme maliyetlerindeki artış hızının son 5 aydır %130 etrafında dalgalanmasının etkisiyle inşaat maliyet artışındaki ivmelenmenin yavaşladığı görülüyor. Mevsim etkilerinden arındırılmış aylık değişimler de bu görüntüyü teyit ediyor. İnşaat maliyetlerinde görülen aydan aya değişim Ocak ayı itibarıyla %11 ile zirveyi gördüğünden beri yavaşlayarak Ağustos ayı itibarıyla %4,4'e gerilemiş durumda. Aynı dönemde konut fiyatlarının çift hane etrafında dalgalanan aylık artışlar sergilemeyi sürdürmesi, konut inşa faaliyetinin karlılığında iyileşme olasılığını gündeme getiriyor.

Kaynak: TÜİK, TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Ulusal Süt Konseyi, çiğ süt tavsiye fiyatını 8,50 TL olarak belirledi. Yapılan açıklamaya göre, %3,6 yağ ve %3,2 protein içeriğine sahip çiğ inek sütü tavsiye satış fiyatının üreticinin eline litre başına net 8,50 TL geçecek şekilde belirlenmesine karar verildi. Bununla birlikte, Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi yaptığı açıklamada, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Ekim-Aralık dönemi için 20 kuruş ödenmesi planlanan çiğ süt destek primini de 2,5 katına artırılarak 50 kuruşa yükselttiğini belirtirken üreticilerin eline litre başına net olarak en az 9 TL geçeceğini açıkladı.

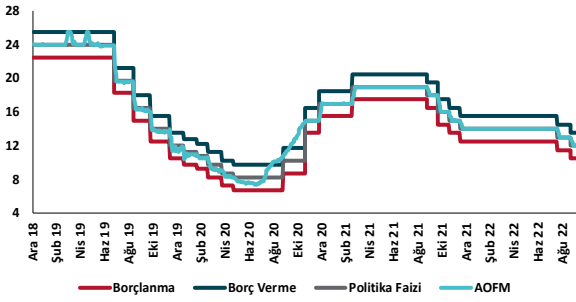
Norveç basını, yerli turizm acentesi Detur'un faaliyetlerini durdurduğunu yazdı. İskandinavya pazarına yönelik faaliyet gösteren şirketin salgın döneminde turizmin yavaşlaması, havalimanlarında yaşanan grevler ve maliyetlerdeki artışlar nedeniyle finansal sıkıntı içinde olduğu belirtildi. Detur, daha önce yaptığı açıklamalarda Türkiye'ye 2022'de 180 bin, 2023'te ise 300 bin turist getirmeyi planladığını açıklamıştı.

Rusya Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Japon şirketi Nissan'ın Rusya'daki tüm varlıklarının Rus devletine devredildiğini duyurdu. Anlaşmaya göre, Nissan'ın Rusya'daki tüm payının NAMI adlı Rus devlet enstitüsünün olacağı ve Nissan'ın, devredilen varlıklarını 6 yıl içerisinde geri alma hakkına sahip olduğu kaydedildi. Rus Avtovaz şirketinin de Rusya'daki Nissan araçlarına satış sonrası hizmetlerden sorumlu olacağı belirtildi.

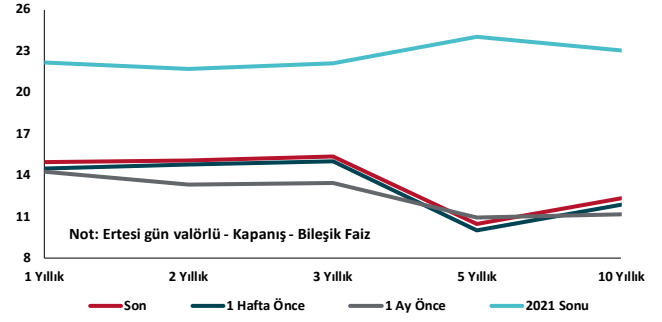
İspanya doğal gaz tüketimini azaltmayı amaçlayan önlem paketini kabul etti. Yapılan açıklamaya göre, plan gereği 2023 yılı Mart ayına kadar doğal gaz tüketiminin %5,1 ile %13,5 arasında azaltılması hedefleniyor. Alınacak önlemler arasında enerji geçişini teşvik eden önlemlere yatırım yapan haneler için vergi indirimleri uygulanması, öz tüketimi teşvik edici yeni projelere yardım yapılması, tasarruf ve verimlilik önlemleri uygulayan KOBİ'lere kamu finansmanı, yenilenebilir enerji kaynaklarının artırılması ve diğer Avrupa ülkelerine enerji ihracat kapasitesini en üst düzeye çıkarmak için altyapıların iyileştirilmesi bulunuyor.

ABD, Kuzey Makedonya ve Bulgaristan'a sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) sağlamayı planlıyor. BloombergHT'nin kaynaklara dayandığı habere göre, ABD, Türkiye'den Kuzey Makedonya ve Bulgaristan'a LNG gönderilmesi konusunda Türk yetkililerle görüşmeler yürütüyor.

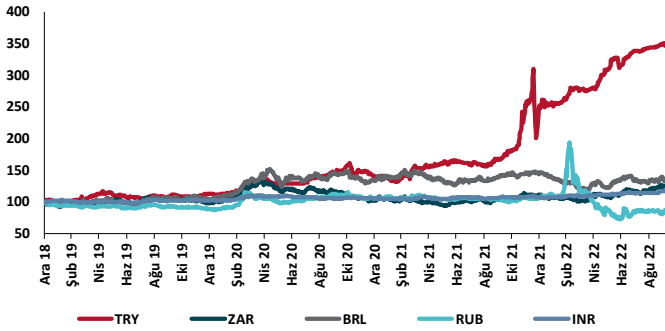
TCMB Faiz Koridoru

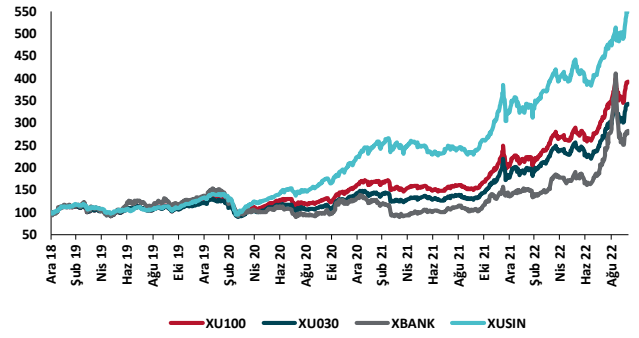
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

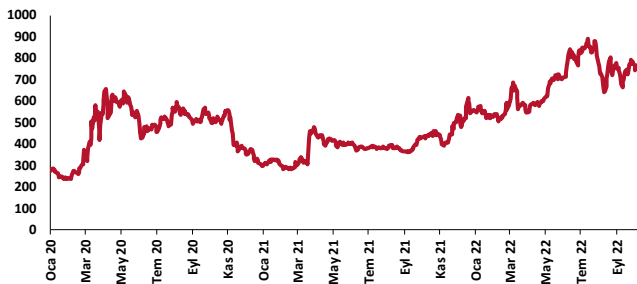
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)

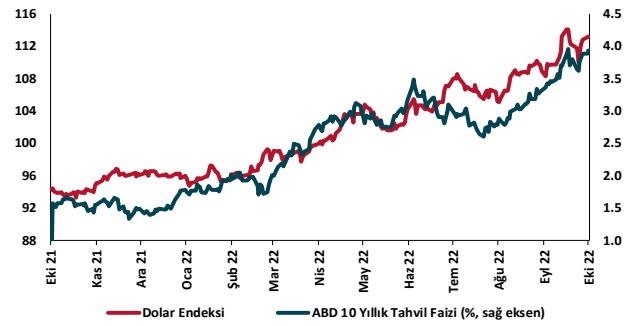
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

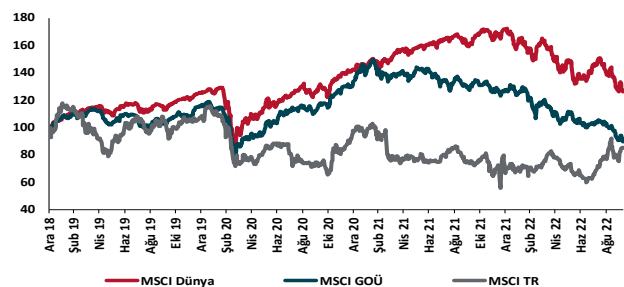
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

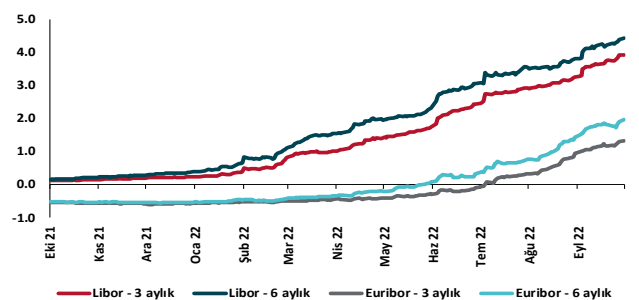
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.